

**Saksbehandler:**  
Hans-Erik Slokvik, Divisjon for kunnskap og teknologi

**Dato:**  
28.10.2021

**Saksnummer:**  
2021/93



**Salg, service og reiseliv**

## Referat fra møte i Faglig råd for salg, service og reiseliv

**Når:** Tirsdag 26. oktober 2021

**Sted:** [Microsoft Teams](#)

**Tidspunkt:** Klokken 10:00 – 13:30

**Lunsj:** 11:30 – 12:30

Innkalt	Representerer
Kerstin Rossavik - vara	Virke
Henrik Hamborg	NHO – Reiseliv
Janne Wik	LO – Fagforbundet
Maren Svenning - vara	LO – HK i Norge
Terje Mikkelsen	LO – Norsk Arbeidsmandsforbund
Tord Baklund - vara	YS – Parat
Per Inge Bergan	Utdanningsforbundet
Solveig Eldegard	Utdanningsforbundet
Aud Westgaard Hultberg	Skolenes Landsforbund
Thomas Nordli Andersen	KS – skoleeier
Line Stebekk	KS – skoleeier
Mikal Shahim Thorstensen	Elevorganisasjonen
Jørgen Ellingsen	Forsvaret – <i>observatør</i>

Fra Utdanningsdirektoratet	
Hans-Erik Slokvik	Divisjon for kunnskap og teknologi
Forfall:	
Michella Maria Jensen	LO – Fellesforbundet
Hilje Stormo	YS – Parat
Laila M. Berge	Virke
Geir Tegler	LO – HK i Norge
Guro Myklestul	Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Gry Strand	Spekter
Runar Karlsen	NHO – Service og Handel

### FAGLIG RÅD FOR SALG, SERVICE OG REISELIV

Utdanningsdirektoratet, Schweigaards gate 15 B, 0191 Oslo

Postboks 9359 Grønland, 0135 Oslo

E-post: [post@udir.no](mailto:post@udir.no)

## Dagsorden:

48- 2021	<p><b>Godkjenning av innkalling og dagsorden</b> Referat fra dagens møte godkjennes per e-post og publiseres på <a href="http://sryogfagligerad.no">sryogfagligerad.no</a> i etterkant av rådsmøtet.</p> <p><b>Vedtak:</b> <i>Innkalling og dagsorden godkjennes</i></p>
49- 2021	<p><b>Ny opplæringslov 2023</b> Kunnskapsdepartementet har sendt <a href="#">forslag til ny opplæringslov</a> på høring. Frist 20.12.2021. <a href="#">Her</a> ligger et oppsummerende notat om de viktigste områdene i høringen knyttet til fag- og yrkesopplæring. Notatet er ikke uttømmende i forhold til alle problemstillinger. Rådet står fritt til å velge å gi en høringsuttalelse eller overlate det til organisasjonene selv. Alle høringsdokumentene ligger <a href="#">her</a>.</p> <p><b>Vedtak:</b> <i>Rådet slutter seg til å ikke avgi en felles høringsuttalelse på forslag til ny opplæringslov. Organisasjonene bes å vurdere behovet for å avgi individuelle høringsuttalelser.</i></p>
50- 2021	<p><b>Bedriftsintern opplæring – opprettelse av ny arbeidsgruppe</b> I 2019 fikk rådet en bestilling fra direktoratet knyttet til bedriftsintern opplæring om innhold i læreplaner. I den forbindelse opprettet rådet en arbeidsgruppe for salgsfaget bestående av:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Maren Svenning, HK i Norge</li> <li>• Anne Røvik Hegdahl, Virke</li> <li>• Jan Tvedt, KS</li> </ul> <p>Arbeidsgruppen var høsten 2020 sist i dialog med ulike kjeder. Målet var å gjennomføre et fellesmøte som skulle belyse mulighetene med fagopplæringsmodellen, samt sikre at kjedene skulle få god kjennskap til å kunne påvirke gjennom høringsrunden knyttet til nye læreplaner. Møtet ble ikke gjennomført da kontaktpersoner enten hadde sluttet, eller gått over i andre roller i flere av de mest aktuelle kjedene. Som erstatning sendte arbeidsgruppen en skriftlig anmodning til kjedene om å bruke muligheten til å gi høringsinnspill knyttet til arbeidet med nye læreplaner.</p> <p>Det ble da vist til sak 37.4. fra rådsmøtet 25.11.2020 med vedtak om å sikre gjennomføring av et fysisk møte med aktuelle kjeder etter læreplaner ble fastsatt, og tidligst etter sommeren 2021.</p> <p>Arbeidsutvalget så det utfordrende å planlegge gjennomføring av et fysisk møte i løpet av inneværende rådsperiode. Arbeidsutvalget forslø at saken følges opp av nytt råd fra september 2021. <a href="#">Her</a> er en kort oppsummering av arbeidet som er gjort i saken så langt.</p> <p>Maren Svenning (HK-Norge) gjennomgikk status i arbeidet og det ble enighet om at det gjenstående arbeidet videreføres med de tre organisasjonene HK-Norge, Virke og KS som ansvarlig for blant annet å gjennomføre et fysisk møte med aktuelle kjedeskoler.</p>

	<p><b>Vedtak:</b> Rådet slutter seg til videre oppfølging ved at rådsmedlemmene Maren Svenning (HK-Norge), Laila Berge Virke (med forbehold) og Thomas Nordli Andersen KS inngår som ny arbeidsgruppe som følger opp det gjenstående arbeidet. Arbeidsgruppen legger fram status i rådsmøte 26.11.21</p>
51-2021	<p><b>Rekruttering av søkere og lærebedrifter innen utdanningsprogrammet SSR</b> Som avslutning av forrige rådsperiode ble rekruttering av søkere og lærebedrifter innen utdanningsprogrammet SSR brakt på banen som ett området FRSSR bør prioritere. Rekruttering av lærebedrifter kan tett knyttes til oppfølging av ny <a href="#">Samfunnskontrakt for flere læreplasser som blir gjeldende fra 2022 - 2026</a>.</p> <p>Henrik Hamborg fra NHO Reiseliv innledet saken med å løfte et overordnet blick knyttet til rekruttering av søkere og lærebedrifter innen utdanningsprogrammet SSR gjennom fire punkter.</p> <p>Rekrutterings- og formidlingsarbeid av søkere:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Bør skje når flere lærebedrifter er plass, for på den måten å unngå at flere står uten lærekontrakt (spesielt reiseliv).</li> </ul> <p>Rekrutteringsarbeid av lærebedrifter: (spesielt reiselivsfaget)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• NHO Reiseliv og Virke planlegger interne fremstøt gjennom workshop og informasjonsmøter med erfaringsutveksling og informasjon blant medlemmer. Blant annet Jobbsøkerdagen den 16. november. Les mere <a href="#">her</a>.</li> <li>• Dimensjonering</li> <li>• Felles forståelse i bransjene om å ta nye læreplaner for vg3 opplæring i bedrift i bruk.</li> </ul> <p><b>Vedtak:</b> Rådet slutter seg til å følge arbeidet tett som knyttes til rekruttering av både søkere og lærebedrifter innen SSR. Den enkelte rådsmedlem oppfordres til å dele både tiltak og erfaringer med rådet gjennom hele rådsperioden. Det var videre enighet om at arbeidsutvalget tar saken opp i rådet med jevne mellomrom.</p>
52-2021	<p><b>Oppfølging av arbeidet med lærlingklausulen</b></p> <p><u>Kort om bakgrunn:</u> I lærlingklausulen fra 2017 stilles det krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter. Formålet er flere læreplasser for elever i yrkesfaglig utdanning.</p> <p>Oslo Economics gjennomførte i 2020 en evaluering for bl.a. å vurdere om forskriften har bidratt til å øke antallet læreplasser i privat sektor.</p> <p>Evalueringen viser en liten økning i antall lærebedrifter og lærekontrakter, og at krav om læreplasser i kontrakter ikke følges opp. Videre at det også kan være vanskelig for oppdragsgivere å vite når de skal stille krav om lærlinger. Bedrifter kan til synelatende oppfylle klausulen ved å flytte lærlinger mellom ulike prosjekter. <a href="#">Her kan dere lese evalueringen</a>.</p> <p>SRY drøftet denne evalueringen i sitt møte 11. februar 2021 under Sak V3-1-21, og det ble gjort følgende vedtak:</p> <p><i>Basert på diskusjonen utarbeider fagansvarlig i SRY i samarbeid med representantene Per Schau og Aina Helen Bredesen forslag til brev til KD om saken. Brevet sendes rådsmedlemmene for innspill/ kommentarer før oversendelse til KD.</i></p>

	<p>Brev fra SRY til KD om anbefaling til oppfølging av lærlingklausulen er lenket <a href="#">her</a>.</p> <p>Lærlingklausulen har vært viktig for partene fordi det var håp om at en ny klausul ville medføre adskillig flere lærlinger totalt. Evalueringen viser at det er blitt noen flere lærlinger i offentlige kontrakter, men vanskelig å koble denne bestemmelsen med flere lærlinger totalt sett.</p> <p>Arbeidsutvalget har diskutert klausulens svakheter i forkant og løfter spesielt behovet for at krav til bruk av faglærte, også blir en del av klausulen. AU foreslo å nedsette en arbeidsgruppe til å utforme et brev til KD med rådets anbefaling til videre saksbehandling.</p> <p><b>Vedtak:</b> <i>Rådet slutter seg til forslaget om behovet for oppfølging av lærlingklausulen, og mulig nedsette en arbeidsgruppe, men utsetter saken til rådsmøte 23.11.21</i></p>
53-2021	<p><b>Årsplan for arbeidet i FRSSR</b></p> <p>I henhold til mandat og retningslinjer foreslo arbeidsutvalget å lage en overordnet årsplan for det kommende rådsarbeidet. Årsplanen vil være et dynamisk dokument som vil oppdateres jevnlig, da bestillinger mottas med jevne mellomrom. En årsplan kan bidra til at arbeidsutvalget kan styre saker slik at rådet for gode prosesser som også kan bidra til at rådet også gir gode råd til avgiver. Utkast til årsplan er lenket <a href="#">her</a>.</p> <p><i>Spørsmål som ble diskutert i rådsmøtet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Er det formålstjenlig å videreutvikle og bruke utkast til årsplan for rådsarbeidet?</li> <li>• Er det innspill til justeringer eller endringer for at årsplan skal treffe behovet?</li> </ul> <p><b>Vedtak:</b> Rådet slutter seg til å ta i bruk forslått årsplan for rådsarbeidet. Arbeidsutvalget følger opp med de innspill som kom fram i møtet. Den enkelte rådsmedlem oppfordres til å gi innspill til planen. Årsplan skal videre løftes som sak i rådsmøtene med jevne mellomrom.</p>
54-2021	<p><b>Møteplan kommende rådsmøter</b></p> <p>Arbeidsutvalget ga en påminnelse om møtetidspunkter for kommende rådsmøter og at siste møtet før jul og sommer planlegges fysisk i Oslo. Det ble også gitt en påminnelse om at den enkelte rådsmedlem må bestille reise ved behov. Rutine for dette er lenket <a href="#">her</a>.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Tirsdag 26. oktober – digitalt</li> <li>• Tirsdag 23. november – <b>Fysisk møte i Oslo</b></li> <li>• Tirsdag 25. januar – digitalt</li> <li>• Tirsdag 29. mars – digitalt</li> <li>• Tirsdag 07. juni – <b>om mulig, fysisk møte i Oslo</b></li> </ul> <p><b>Vedtak:</b> <i>Rådet tar saken til orientering</i></p>

55- 2021	<p><b>Innstilling av nye medlemmer i klagenemnd for reiselivsфaget</b></p> <p>Etter forslag fra rådet til nye medlemmer i klagenemnda for reiselivsфaget har arbeidsutvalget innstilt følger nye medlemmer og varamedlemmer:</p> <p><u>Medlemmer:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Gry Ekvoll Andersen, foreslått av KS</li> </ul> <p><u>Varamedlemmer:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Merethe Sutton, foreslått av Fellesforbundet</li> <li>2. Anja Hovland, foreslått av Utdanningsforbundet</li> <li>3. John Eivind Storvik, foreslått av KMD</li> </ol> <p><b>Vedtak:</b> <i>Rådet tar saken til orientering</i></p>
56 - 2021	<p><b>Nettbaserte kompetansepakker for opplæring i bedrift – klart for pilotering</b></p> <p>Etter en utlysning av konkurranse, inngikk Udir i november 2020 avtale med Høgskolen i Innlandet om å utvikle en nettbasert kompetansepakke. De skal være tilgjengelige for alle på Udirs kompetanseportal (<a href="https://kompetanse.udir.no/">https://kompetanse.udir.no/</a>) og være gratis.</p> <p>Målsetningen er at kompetansepakken skal kunne tas i bruk fra årsskiftet, og kunne brukes i forberedelsen av innføring av nye læreplaner i vg3 høsten 2022.</p> <p>Kompetansepakken skal være en ressurs i innføringen av læreplaner, bidra til en reflektert praksis og felles forståelse.</p> <p>Hovedmålgruppen er lærebedrifter med instruktører og faglig ledere, prøvenemnder og fylkeskommunene.</p> <p>Kompetansepakken skal også kunne benyttes som en del av fylkeskommunens kompetansetiltak rettet mot lærebedrifter og prøvenemnder.</p> <p>Innholdselementer vil være knyttet til å det å forstå, tolke og bruke nytt læreplanverk, inkludert å se sammenhengen i læreplanverket. Dybdelæring og vurdering vil også være en viktig del. Kompetansepakken skal være praksisnært og det er derfor satt krav til brukerinvolvering i utviklingen og pilotering.</p> <p>De faglige rådene har vært en viktig ressurs fram til nå i utviklingsarbeidet, hvor en egen referansegruppe har fulgt arbeidet tettest. Pilotering er i gang og arbeidsutvalget forslår at de deltar i piloteringen på vegne av rådet.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Pilotering av kompetansepakke for lærebedrift startet 18. oktober</li> <li>○ Pilotering av kompetansepakke for prøvenemnder starter 01. november</li> <li>○</li> </ul> <p>Begge kompetanseakkene piloteres i ca. 14 dager.</p> <p><b>Vedtak:</b> <i>Rådet slutter seg til at arbeidsutvalget deltar i piloteringene på vegne av FRSSR. Arbeidsutvalget gir en orientering med deres innspill i rådsmøtet 23.11.21.</i></p>

57-2021	<p><b>Søknad om fylkesbesøk i 2022</b></p> <p>I henhold til <a href="#">mandat og retningslinjer</a> kan de faglige rådene søke direktoratet om å gjennomføre ett fylkesbesøk i året. Hensikten med fylkesbesøk er å skape dialog mellom rådene og fylkeskommunene, bransjer/sektorer og skoler om utfordringer i utdanningsprogrammet.</p> <p>Arbeidsutvalget har diskutert behovet for å søke om fylkesbesøk i løpet av 2022 og foreslår høsten 2022 som et godt tidspunkt. Innføring av nye læreplaner på vg1 og vg2 kan være et naturlig hovedtema for et slikt besøk. Et fylkesbesøk vil naturlig knyttes til gjennomføring av et ordinært rådsmøte.</p> <p>Det var bred enighet i rådet om søke gjennomføring av fylkesbesøk i 2022. Det ble foreslått å ta utgangspunkt i søknad for 2020, hvor tur til Bodø og Nordland FK var planlagt sted.</p> <p><b>Vedtak:</b> Rådet slutter seg til at arbeidsutvalget søker Utdanningsdirektoratet om å gjennomføre fylkesbesøk høsten 2022.</p>
58-2021	<p><b>Orienteringssaker</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Fellesmøte mellom FR-AU og Udir 12.10.21. Referat kan leses <a href="#">her</a>.</li> <li>• Skoleringsseminar for nye medlemmer og varamedlemmer <ul style="list-style-type: none"> <li>○ <b>Tirsdag 09.11.21 klokken 09.00 - 11.00</b> – invitasjon er sendt via Outlook. <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Alle er velkomne til delta, gamle som nye medlemmer.</li> <li>▪ Påmelding kan gjøres via <a href="#">denne lenken</a></li> </ul> </li> </ul> </li> <li>• Tilgang og bruk av SharePoint <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Benyttes for å dele nyhetssaker, sakspapirer og annet innhold knyttet til rådsarbeidet. Ved spørsmål eller problemer med innlogging, ta kontakt med rådsansvarlig.</li> </ul> </li> <li>• SRY og faglige råds egen hjemmeside er lenket <a href="#">her</a>. <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Referater fra rådsmøter fra alle råd publiseres fortløpende, samt finnes informasjon om det enkelte rådene.</li> </ul> </li> </ul> <p><b>Vedtak:</b> Rådet tar orienteringssaker til orientering.</p>
59-2021	<p><b>Forslag til saker på neste rådsmøte 23.11.2021</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Rådsmedlemmene oppfordres til å sende forslag til saker. Frist til neste rådsmøte er fredag 12. november 2021.</li> <li>• Prioritering av læremiddelutvikling i 2022- smale fagområder innenfor yrkesfaglige utdanningsprogram</li> </ul> <p><b>Vedtak</b> Arbeidsutvalget vil vurdere innkomne saker for kommende rådsmøter.</p>
60-2021	<p><b>Eventuelt</b></p> <p>Ingen saker</p>